

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vin. za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krona, za četrt leta 2 kroni, katera naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Otvoritev svetovne razstave v Parizu.

Vesoljni kulturni svet je nadkrilil francoski narod s prireditvijo svetovne razstave. Na velikončno soboto se je proslavilo v umetniškem Parizu vstajenje v novo stoletje. Ta dan se je otvorila razstava, kakršne še svet ni videl. Kar je človeški um iznašel, kar je umetniška roka izdelala v zadnjem stoletju, razstavljeno je v Parizu. Da, celo božja stvarstva in zagonečno vrvenje naravnih sil, videti so posneta po znajdljivosti najbolj kulturnega francoskega rodu.

Česar bi najbrže vsi kulturni narodi ne mogli prirediti z vzajemnimi močmi, storil je francoski narod sam. S tem pa so Francozi tudi vrgli vse svoje obrekovalce, najhujši sovražniki se nehoté klanjajo velikemu francoskemu duhu.

Najnovejši zgodovinarji, posebno nemški, govore o romanskih narodih kakor o — umirajočemu plemenu. Kar se tiče Italijanov, Španjolv itajajo večinoma prav. Ta dva potomca nekdanjega rimskega debla sta res doigrala svojo svetovno vlogo ter sedaj ležeta vidno v gospodarski in kulturni grob. Ne tako Francozi kot potomci mogočnih Galcev. Francoski narod je znal ohraniti svežost duha in prožnost telesnih sil v najhujših borbah. V ednem dobrem stoletju je preстал vsa mogoča prelevljenja, kakršna store navadni narodi v celem zgodovinskem veku. In metamorfoza je iztekla za Francoze in njihovo domovino častno, privedla jih je na vrhunec slave, moči in napredka v pretečenem stoletju, zato pa so baš Francozi bili poklicani, pokazati s svojo svetovno razstavo laborje kulturne zmage celému svetu.

Ne trdimo preveč, da je Francoze rešila zveza z Rusko usode, kakršno so jim pripravljali sovražni germanski sosede po načinu ome-

njenim romanskim sobratom v Italiji in v Španiji. V Francozih je živel razvit umetniški duh in zgodovinski idealizem, v ruskem pobratimstvu so našli za svoje talente mogočnega pokrovitelja in zaščitnika. Naravno je tedaj, da je taka zveza morala premagati častno vse sovražne spletke.

Germani, ki bi najrajši preklinjali, prišli bodo tudi v Pariz ter morali — blagrovati. Poklonili se bodo nadkriljujočemu francoskemu duhu ter nehote položili lovorožne vence zmagonosnemu francoskemu geniju.

Slovenci sočustvujemo s Francozi iz več ozirov. Prvič nam je francoski narod spodbujajoči zgled, kaj se vse doseže z lastno marljivostjo in vztrajnostjo. Drugič vidimo v Francozih najzvestejše zaveznike prvih in najmočnejših naših bratov Rusov, a končno smo spoznali Francoze kot zaščitnike naše narodne ednakopravnosti in narodne celokupnosti, dasi so živeli med nami kot — sovražniki. Če pa so nam Francozi pripoznali že kot sovražniki to, kar so nam vedno zanimali domače vlade, merimo lahko francosko pravičnost še le tam, kjer nastopijo kot zavezniki. Kdaj bi že imeli Slovenci uresničene narodne naše programe, da bi bilo „Iliriji oživljeni“ prisojeno daljše življenje!

Zato pa stoji tudi naš mali slovenski narod v prvi vrsti med občudovalci francoskega kulturnega zmagoslavlja, ki je posebljeno v nedosežni pariški razstavi.

Balkanske države.

Vesti, ki dohajajo nekaj časa iz Balkana, svedočijo vkljub uradnim oporekanjem, da se v tamošnjih političnih krogih nekaj kuha. Evropska politika, dasi je že vajena balkanskega burk-ljanja in ga navidezno prezira, zasleduje vendar le pazljivim očesom politične dogodke, ki se raz-

vozljavajo pod pokroviteljstvom Nikite, Milana in Ferdinanda.

V najnovejšem času je dala Bolgarska povoda političnemu razmotrivanju in ugibanju. Notranja politika bolgarska je pogrešna, zato pa se razvija zunanja pravilneje.

Finančna kriza, ki je nastala vsled nerazsodnega gospodarstva, je za sedaj samo ublažena s pomočjo štedljivosti in posojil, toda prebita še ni. Kajti navzlic temu traja še vedno gospodarska beda in pomanjkanje. Tu pa tam se čuje, da ljudstvo strada, a nikjer ni videti, da bi se skušalo temu odpomoči. Saj pa tudi država nima sredstev, da bi priskočila stradalnim na pomoč. Proti vladi se je vzdignila prava nevihta, koje zunanji vzrok je prepustitev vztočnih železnic tujcem ter uvedenje desetine. Edno kot drugo je celo nespametno, posebno pa je desetina kmete nemilo dirnula in jih potisnila v nasprotni tabor.

V raznih krajih vrše se kmečki shodi, kjer protestuje po osem, deset in še več tisoč kmetov zoper novo uvedeno desetino. Vlada ima že tolik strah pred kmeti, da že namerava odzreti jim orožje, da ne bi prišlo do javnega upora.

Položaj je zelo resen. Opozicija zahteva od-slovljenje sedanje vlade, katero naj zamenja Stojilov. Stojilova stranka pa je dandanes silno močna, posebno ker jo podpirajo tudi Stambulovci.

Četudi je pa notranji položaj neugoden, je zato vnanja politika več obetajoča. Ferdinand ume prikupiti se tako na Dunaju, kakor v Berlinu in Carigradu, najbolj pa v Petrogradu.

Bivši minister Stojilov se je moral umakniti največ zapadni politiki na ljubo. Knez je zapadne državniške tako v finančnem kakor v političnem pogledu zadovoljil. Kajti po njegovem nagibu najela je Bolgarska svoje posojilo na za-

LISTEK.

Oči.

Resnična dogodba. Spisal N. A. Vrockij.

Posl. Podravske.

Našo baterijo so premestili v Majjurko, v najnesnažnejši židovski trg, v katerem razun židov in avobodno po ulici se sprehajajočih svinj nikogar ni bilo. Meni so odkazali dve sobi v hiši Movša Dilonšteina. Nastanil sem se v edni od nju; drugo, majhno in polutemno, pa sem pustil za čumnato. Z razstavljanjem svojega nerazkošnega pohištva sem bil kmalu gotov. Imel sem postelj, dva kovčka, skladno mizo, neko liko takšnih stolov ter divan. Dá, divan... Dasiravno mi je bil povsem nepotreben ter mi je delal le napotje pri pogostem preseljevanju z baterijo, vendar že četrto leto sem ga vozil s seboj in moral čisto poslušati šale tovarišev, češ, da se že pripravljam k rodbinskemu življenju ter se polagoma preskrbujem s pohištvom. Ta divan mi je ostal po mojem pokojnem prijatelju, kateri je umrl na njem ter me pred smrtjo prosil, naj ga vzamem za neki dolg.

Življenje v Majjurki je bilo kaj ednolično. Zarano smo imeli opraviti pri bateriji, zvečer pa smo kvartali, ali odjezdili na sprehod. Grozno nam je bilo dolgočasno. V mesto je bilo daleč, ob slabem vremenu je bilo kar obupati.

Dan smrti svojega prijatelja sem navadno prebil doma. Tudi to leto sem ga preživil osamljen; čital sem, pušil tobak, potem večerjal in končno legel spat. Toda spanec ni prišel. Ležal sem v postelji ter nehote gledal na divan, na katerem je umrl Pavlovski, moj tovariš v službi. Mesec je le slabo osvetljeval sobo; njegovi žarki, prodirajoči skozi široke špranje okna, so se razlivali v svetlemu prostoru poleg divana... Kar nakrat pa zagledam, da zreta z divana náme dve živi očesi. Niti telesa, niti lica ni bilo videti, samo črni, veliki očesi sta me uporno in otožno gledali, kakor bi me prosili pomoči. Njiju izraz bil je tako mučen, da nisem mogel prenesti tega pogleda in trudil sem se izogniti se mu, toda nek notranji glas mi je dejal „gledaj jih, gledaj!“

In gledal sem in bilo mi je strašno. To niso bile oči Pavlovskega, niti nikogar izmed mojih znancev. Vedel sem, da jih vidim sedaj prvič, da se še nikdar nisem srečal z njimi na zemlji.

Mesec se skriva za oblake, v sobi je že bilo temno, toda jaz sem še zmerom videl te oči — proseče, izmučene. Obrnil sem se z obrazom k steni, prizadeval si zaspati, toda nisem mogel... Čutil sem, kakor bi me pogled teh oči prodiral skozi hrbet; čutil sem ga nekje v globini svojih možgan; videl sem jih, dasiravno sem ležal z zaprtimi očmi. Prižgal sem svečo — oči so zginitile. Popušil sem nekoliko cigaret ter pogledal na uro — bilo je pol treh. Spanec me je začel premagovati. Prekrižal sem se, ugasnil luč ter hotel leči, ne zroč na divan, toda nekaj me je prisililo pogledati skrivoma nanj. One proseče oči so me zopet gledale... Znovič sem prižgal svečo ter prisedel pri mizi do svita, kjer sem konečno zaspal, sklonjen nad knjigo, katero sem čital, da prebijem čas do jutra.

Nikomur nisem povedal o tem, kar sem videl to noč in s strahom sem pričakoval naslednjo noč, boječ se, da se mi te grozne oči zopet prikažejo ter me pripravijo ob spanje. Toda noč je minula mirno, oči se niso več prikazale. Pomiril sem se ter pripisoval to prikazen pripresto razkroju domišljije, razburjeni pod vplivom otožnih spominov na smrt Pavlovskega.

padu in on je bil, ki je otvoril zapadnim koristim bolgarska vrata.

Navzlic temu pa je čuval knez vezi med bolgarsko in rusko vojsko, saj ni smel pozabiti, da je baš poslednja stvarila Bolgarsko.

Rusija s svoje strani ve ceniti bolgarsko prijateljstvo, ki je globoko v srcih naroda ukoreninjeno. Poslala je svoj čas posebnega generala, da prouči bolgarske vojaške razmere in da potrebna navodila za preizobrazbo in izpopolnjevanje bolgarske vojske. Rusiji na ljubo upokojila je bolgarska vlada 60 bolgarskih višjih častnikov, ki so bili Rusiji nasprotni.

Kakor je pred meseci poslala Müllerja v Cetinje, da prouči črnogorske denarne razmere in jih preosnuje, tako je poslala te dni Kobeka v Plovdiv s približno isto nalogo. Zatrjuje se sicer od Rusiji nasprotnih strani, da imata ruska odposlanca v Cetinju in Plovdivu še druge, važnejše naloge. Ako se pa pomisli na avstro-ogrski dogovor nanašajoč se na sporazumno postopanje obeh držav v balkanski politiki, smatraji je omenjene trditve za izmišljene.

Rusija pač ne potrebuje Bulgarske, istako lahko pogreša pristanišče Burgas ob Črnem morju, katero namerava baje bolgarska vlada ruski v zakup dati. Dasi bi jej bilo imenovano pristanišče dobro došlo, vendar ve vsakdo, da ga Bolgarska sama ne more ne prodati ne v zakup dati, ker bi to nasprotovalo dogovoru v St. Stefanu, katerega nadzorujejo evropske velesile.

Navidezno zblíževanje Rusije in Bolgarije je pač naraven in pomenljiv pojav, katerega ne more od padca Stambulova nobena sila več zadrževati.

Ednaka privlačna sila Rusije pojavi se prej ali slej tudi v sosednji Srbiji. Milanova politika seveda ne pripušča, da pokaže narod svoje pravo nagnjenje.

Milan in njegovi hlapci zaduše takoj v začetku vsak pojav v prid Ruski. On, katerega ščiti Avstro-Ogrska, ima za dosego svojih sebičnih in protisrbskih namer pač razlogov, da odtuje sebe in srbski narod bratskemu narodu ruskemu. Rusija sicer mirno gleda na Milanovo politiko. Miruje, ker ne mara kaliti evropskega miru in ker ve, da tudi zvitemu Milanu odbije zadnja ura. Kako pa sodi javno mnenje o srbskih vladnih krogih na čelu jim "general aramije", svedoči hladno postopanje ruskih krogov napram srbskemu zastopniku Kristiću v Petrogradu, spričuje nadalje novinarstvo, ki prav zadnje dni zelo ostro kritikuje srbske politike, ki niso imeli toliko moralne moči, da bi premagali zlobo in trmoglavost Milanovo ter izposlovili pri kralju ob stoletnici kraljevine pomiloščenje nedolžnih Milanovih žrtev.

Zadnje dni je Milan pozval polkovnika Mašina iz Cetinja ter tako prekinil tudi oficijelno občevarje. Tako stoji danes "slivniški junak" popolnoma osamljen in ko še zatone tudi Golu

howskijeva zvezda-voditeljica, požre ga že davno zevajoči prepad. Naj ne bi potegnil srbskega naroda za seboj!

Celjske in štajarske novice.

Monsignor Ignacij Orožen †

Dne 13. t. m. je umrl v Mariboru preč. g. Ignacij Orožen, inful. stolni prošt, vitez reda železne krone III. vrste, kn. škof. konz. svetnik, ravnatelj kn. škof. pisarne itd. v 82. letu svoje starosti. Rojen je bil na Laškem leta 1819. Bil je zelo vnet v svojem poklicu ter pisatelj znanih dekanjskih kronik. R. i. p.!

(V pokoj) je šel na lastno prošnjo deželno-sodni svetnik pri celjskem okrožnem sodišču Maks Langer vitez Podgorč ter mu je cesar pri tej priliki podelil viteški križec Fran Josipovega reda. Vpokojeni bil je vesten sodnik, v svojem poklicu strogo nepristranskega vedenja. Škoda, da ga je posluh zapuščal.

(V pojasnilo in zadoščenje.) Kakor smo naknadno zvedeli sedaj, nima znani sin fotografa Martinyja ničesar opraviti pri novi valilnici, o kateri smo nedavno pisali. Vodja te nove naprave je temveč c. kr. nadgeometer Emanuel Martiny, o katerem seveda ne velja nobena beseda, katero smo zapisali na grešni register brezposelnega fotografovega sina, kajti nadgeometer Martiny je kot c. kr. uradnik neomadeževan in pošten značaj. Toliko, da ne nastane kako nesporazumljenje.

(Delavsko podporno društvo v Celju.) Dne 8. t. m. se je vršil v "Narodnem domu" letni občni zbor tega društva. Pri tem se je pokazalo, da je vsaka govorica o nazadovanju društva zlobno obrekovanje, kajti čeravno so bili vsi udje pozivani, naj pridejo k občnemu zboru ter povedo svoje mnenje, ni nikdo črnil besedice proti, temveč je vse hvalilo trud odborništva. O tem smo se tembolj prepričali iz poročil tajnika in blagajnika. Pretečeno leto je dobilo 90 udov bolniško pomoč, 77 pa denarno podporo. Nov odbor se je sledeče sestavil: predsednik Ivan Rebek, podpredsednik Ivan Krančič, tajnik A. Černe, blagajnik Al. Terček. Odborniki: dr. Iv. Dečko, Josip Kosem, Josip Belak, Štefan Brežnik in Ant. Koderman. Zastopnik za Štore je tovarniški delavec Franc Senica, na katerega naj se blagovolijo ondotni stari in novi udje v vseh društvenih zadevah obračati. Brez njegovega podpisa se ne podeli nobena pomoč. Novi odbor ima med seboj same delavce ali pa prijatelje delavcev, zato zasluži popolno zaupanje delavskih slojev. Pristopajte k društvu! Več ko bo vas članov, več ugodnosti in pomoči vam bo društvo nudilo. Tudi dohodki društvene gostilne se stekajo v blagajno, iz katere se deli zdravniška in denarna pomoč. V gostilniških prostorih so na razpolago najraznovrstnejši časopisi, a

pijača je vedno dobra in cena. Delavci in delavski prijatelji, ne zahajajte v tuje gostilne, tukaj je vaše zbirališče!

(Tretji brzovlak na južni železnici.) Južna železnica namerava že v tekočem poletju uvesti tretji brzovlak Dunaj-Trst, ki bo vsaki dan na obe strani vozil, posredoval za direktne zveze pri vseh železnicah ter rabil za celo progo 12 ur. Koroški vlak, kateri vozi od Maribora jutraj ob 7. uri 45 minut zimski čas samo do Celovca, vozil bo v bodoče celo leto naravnost do Franzensfeste.

(Občinske volitve v Celju.) Prihodnji teden bodo pokazali nemški Celjani pri volitvah svojo "Gemeinbürgerschaft". Posebno obrtnikom se je začelo vendar svitati, da jih imajo razni nacionalni kričači le za svoje slepo orodje. Sestavili so jim tudi imenik kandidatov, v katerem je bil pač "obrtnik" doktor Mravlag, izpustili pa so organizatorja celjskih obrtnikov Altzieblerja. In zakaj so to storili, povedal je pri zborovanju Mörtl, češ, odseku ni bilo zato, da dobi obrtništvo več mož, temveč le povečano število. Saj zadostuje, ako eden govori, deset pa jih — roko vzdigne. Za govoriti bi tedaj naj bil dr. Mravlag, dočim bi ostali vzdignili prste! Nemci pravijo takim činiteljem — "Stimmvieh". Bilo je na zborovanju nekaj razsodnih mož, ki so izjavili, da dr. Mravlag ni več priljubljen, vrhu tega kandiduje v II. razredu dr. Jabornegg, a to pa vendar ne kaže, da bi sedela v občinskem zastopu — dva kompanjona. Izvrgli so končno dr. Mravlaga, mesto njega pa sprejeli — dr. Stepischnegga. Tudi Altziebler je na zahtevo obrtnikov sprejet med kandidate. Varne pa se nič več ne čutijo dosednji velikaši, kajti izjava podžupana Rakuscha, da niti on niti Stiger ne prevzameta več dosedanjega dostojanstva, nam pove dovolj, da "nekaj je gnila v deželi Danski".

(Imenovanja.) Davkarjem je imenovan davčni kontrolor Aleksander Orožen ter davčna oficijala Karl Exel in Ivan Klopčič. Davčnim kontrolorjem je imenovan oficijal Rudolf Kovačič ter pristava Henrik Mettelet in Ivan Meixner. Davčnim oficijalom so imenovani pristavi Karol Ferachnig, Ivan Wesenschech, Ivan Vrabl in Josip Koschell. Davčnim pristavom so imenovani praktikanti Josip Pihlar, Josip Ježovnik, ter stražmeštra Fran Resnik in Karol Kolenc.

(Osebnost.) Stavbeni pristav Radovan Sernec, je imenovan inženjerjem v državni stavbeni službi za Štajarsko.

(Izpiti učiteljske usposobljenosti) se začne na mariborskem učiteljskem dne 7. majnika t. l. Prošnje je vložiti do 30. t. m.

(Iz Žalca) se nam piše: Pri nas imamo dva dobra pekarja, domačina, katerih pecivo je zadostovalo v vsakem oziru potrebam. V zadnjem času nas je pa "počastil" šentpeterski Lenko s svojo peko; ker pa novi posel v Žalcu menda ne gre preveč dobro, saj tako dobro ne, kakor bi g. Lenko, ki denar kaj zelo obraja, tudi če pride izi iz žuljavih rok Slovencev, katerih ta gospod sicer kratko ni malo ne obraja, začel je nek "prijatelj" Lenkov obirati naše domače pekarje, češ, da tam ni dovolj snažno, kajti pečnica je preblizu stranišča. No, da bližina stranišča ni tako nevarna, kažejo nove mestne hiše, kjer je navadno kuhinja, jedilna shramba in stranišče prav blizu skup. No pa, ker se Lenkov "prijatelj" tako dobro ogreva za zdravo pecivo Žalčanov, treba je vendar, da se pogleda, kako je z Lenkovo pekarno v St. Petru. Ta pekarna je v stari šoli poleg pokopališča, katero se je še le pred par leti opustilo. Štepih iz katerega se voda za pekarijo zajema, je tik pri tem starem pokopališču, in nemara pride vode precej kaj iz pokopališča v ta štepih. Mogoče da pride kaka mastna voda, stori to kruh in žemlje bolj tečne — komur teknejo. — V Žalcu se pa Lenkovo pecivo prodaja v delavnici nekega krojača, v kateri spijo krojaški delavci in se zadržujejo otroci. Gotovo je taka vdelavnica najbolj primeren prostor za shrambo in prodajo hruba in žemelj. — Dober tekst!

(V St. Pavlu v Sav. dolini) čuti par možceljnov živo potrebo po nemški šoli. Berači se baje za podpise za čisto nemško šolo, in sicer se posebno trudi neko človeče, ki je privadralo

Minulo je skoro pol leta. Vse baterije brigade so se sešle na naučnem poligonu, kjer so se urile v streljanju. Nekoč se je zbralo pri meni nekoliko tovarišev; povžili smo predobed ter zasedli k igri. Oni, ki niso kvartali, so se deli okrog mize ter pili pivo. Poročnik Ivinski je ležal na divanu.

"Ali veš, Smirnov, jaz skoro prejdem na službo v Sebastopol," mi reče.

"A kako to?" ga vprašam.

"Zamenjal sem s Korenčevim. On hoče priti v naše kraje, mene pa vleče na jug. Poveljnik nama ne delajo ovir in čez šest tednov zagledam mogočno Črno morje raz mičnih bregov Krima, namesto naše gnile reke, zlivajoče se po pesku."

"Kdo je Korenčev?" vpraša eden izmed častnikov.

"On ni iz našega učilišča; poprej je bil pešec."

"Škoda, da odhaja!"

"Riba išče, kje je globejše, človek pa, kje je boljše."

Pogledal sem Ivinskega. Poleg njega na divanu so se zopet prikazale te grozne, črne oči ter z izrazom velikega trpljenja me uporno gledale.

"Kaj je s teboj?" vpraša me eden izmed tovarišev.

"Gospodje... ali vi nič ne vidite, tam... poleg Ivinskega... na divanu?" sem dejal, pokazavši z roko v tem smeru, od koder so zrlé naše oči.

"Nič," odgovori nekoliko glasov.

"Nič?"

"Zares nič. Leži Ivinski in ničesar več."

"Povej, Ivinski," vprašam, ko se nekoliko pomirim — "ali si znan s Korenčevim?"

"Ne," mi odvrne.

"Ali ga še nikdar nisi videl?"

"Nikdar."

"Nisi li videl njegove slike, fotografije?"

"Nisem. Začel sem si dopisovati s Korenčevim zastran zamenjave s posredovanjem ednega kapitana od pešcev, kateri je prišel k nam po izvedovat, če se hoče kateri preseliti na jug."

"No, dovolj je že, Ivan Semenovič, teh vprašanj," seže nama naš starejši kapitan v besedo. "Sanjarilo se ti je nekaj, pa hočeš takoj začeti preiskavo. Očividno je, da si bil poslovođa brigadnega sodišča. Rajše daj! Na ta način pozabiš na vse prikazni."

(Konec sledi.)

iz Kranjskega v naše kraje. Mož je imenitno nemškega mišljenja, vender pa mu prešmentana nemščina dela hude preglavice. Ko so ga ob pri- liki neke povodnje klicali, naj gre pomagat lju- dem, ki so s tako imenovanim „ringelspielom“ zdrknili po vodi, se je odrezal lepo po nemško „ich könnte nicht plavati machen“. — Mož je torej potreben nemške šole. No pa mislimo, da bodo drugi St. Pavličani se bolje zavedali svoje sloven- ske narodnosti, ter pokazali temu možu, če bo prišel še s svojo prismođarijo, tisto luknjo, katero je zidar pustil za to, da se skoz njo potlesnejo taki nadležneži vun.

(Prejemno potrdilo in zahvala.) Podpisani krajni šolski svet je od neimenovanega darova- telja po vč. g. stolnemu župniku J. Bohincu v Mariboru, prejel 10 kron za uboge šolske otroke tukajšne šole. Denar se je obrnil v darovatelje- vem smislu. V imenu obdarovanih se dostojno zahvaljuje šolsko vodstvo in krajni šolski svet. Braslovče 17. aprila 1900.

V. Jarc, nadučitelj. Ivan Krešl, načelnik.

(Revizija trace) za zgradbo normalnotirne lokalne železnice od St. Jurja (Grobčno) čez Sla- tino-Rogatec do štajarsko-hrvaške meje odredila se je v smislu odloka c. kr. namestnije z dne 25. marca t. l. št. 10038, takó, da se prične v sredo, dne 25. aprila 1900 ob 10. uri dopoldne na južno železniški postaji na Groblnem in na- daljuje omenjenega dne do deželne meje, pri čem se bode protokolarčno postopanje rečenega dne na Slatini pričelo, dne 26. aprila pa v Rogatec končalo. Izpeljava rečene trace revizije izročila se je c. kr. namestniškemu svetovalcu Henriku pl. Hammer-Purgstall s pripomočjo c. kr. stav- benega svetovalca Friderika Pernitsch. Vsakemu prizadetemu je dovoljeno priti k tej komisiji ter gledé proge, kakor tudi gledé interesov in mo- rebiti nahajajočih se pravic do že obstoječih transportnih uravnav svoje pripombe ustno ali pisмено izreči.

(Častno občanstvo) podelila je občina Brezje pri Rajhenburgu drž. poslancu g. Jos. Žičkarju.

(Nesreča pri streljanju.) V Žrečah pri Ko- njicah je streljal na velikonočno soboto s topi- čem 43letni oženjeni viničar Miha Krančan. Topič se je razletel ter je zadel eden kos strelca v sence, da je obležal mrtev. Topič je bil naročen za streljanje „zoper točo“. Ponesrečeni zapušča ženo s tremi majhnimi otročiči.

(V Kozjem) so potrdili v vojake izmed 180 fantov 83.

(Slovenjebistriško učiteljsko društvo) zbo- rovalo je dne 5. aprila t. l. Gosp. predsednik Sabati pozdravi pičlo število navzočih udov ter naznani, da odpade točka „Petje“ radi odsot- nosti mnogih udov; iz istega vzroka se opustite tudi točki „Času primerno podavanje“ in „Meta- morfoza šolstva“. G. Sabati se izvoli, da nabira gradivo, ki govori za odpravo krajnih šolskih nadzornikov, za odpravo pravice kraj. šol. sveta, sestavljati ternopredloge in za določeno omejitev v uradovanju kraj. šol. sveta in šol. vodstva. Voitsberskemu učit. društvu se odgovori v smi- slu dopisa. Tudi z „Lehrerbundovo“ prošnjo za odstranitev določbe, da se priznavanje račun- le tretjina službenih let za priznavanje petletnih doklad in da se sistem o priznavanju petletnih doklad sploh predrugači, se društvo popolnoma strinja. Poslancu Lenkotu se izreče za njegovo besedičenje, da slov. učiteljstvo ne zasluži zvi- šanja plač, ker ni tako izobraženo kakor libe- ralno, radikalno nem. učiteljstvo, ogorčenje in obžalovanje. „Učiteljski Tovariš“ se obdrži kot društveni list. Vsi društveniki se vabijo na zbo- rovanje v Maribor dne 17. aprila. Tretji odbornik ni gđ. Negovetič, kakor se je zadnjič pomotoma poročalo, ampak g. Oskar Žolnir. Društvo ima od leta 1899 16 K/54 h prebitka. Prihodnje zbo- rovanje bo v Gornji Polskavi.

(Cela vas zgorela.) Velikoponočno nedeljo zjutraj ob 7. uri je začelo goreti v vasi Gornja vas blizu Cirkovic na Ptujskem polju. Gorelo je ves dan, dasi so bile na mestu tri požarne brambe. Zgorelo je baje osem hiš z gospodar- skimi poslopji. Zakresili so skoraj gotovo nepre- vidni dečki, ki so streljali s pištolami. Pihal je močen veter, ki je branil vsako gašenje.

(Gasilno društvo za ormoško okolico s sedežem na Hardeku) si je izvolilo na letošnjem

občnem zboru soglasno večinoma dosednji od- bor in sicer gg.: načelnik: Martin Stanič. Pod- načelnik: Andrej Žinko. Blagajnik: Vekoslav Mikl. Tajnik: Anton Porekar. Vodja plezalcev: Andrej Vrhovšek. Namestnik: Lovro Meško. Vodja briz- galničarjev: France Stanič. Namestnik: Lovro Kirič. Vodja varuhov: Martin Skoliber. Namest- nik: Ivan Trstenjak. Nadzornik orodja: Tomaž Vaupotič. Zdravstveni načelnik: Franc Magdič. Vodja ročnih cevij: Martin Perc. Trobentaši: Andrej Kovačič in Franc Hanzelič ml. Vseh udov je 43 izvršujočih. Kapelnik društvene godbe je g. Domicijan Serajnik. Odbor se zahvaljuje vsem za vse podpore.

(Žerovnica pri Ljutomeru) Podpisani po- sestniki podali smo naslednji ugovor našemu ob- činskemu zastopu: Slavno obč. predstojništvo v Žerovnicah. V zadevi šolske stavbe v Cezanjevcih izjavijo podpisani sledeče: Želja vseh podpisanih davkoplačevalcev je, da se stavi skupno šolsko poslopje in sicer iz sledečih razlogov: 1. Je taisto za občino Žerovnica cenejše, ker ločena šola v Cezanjevcih stala bo našo občino v okroglem številu 1560 gld., a skupna 910 gld., razlika je tedaj 650 gld., kar treba v sedanjih slabih časih vsekakor v poštev vzeti. 2. Vzdržuje in popravlja edno šolsko poslopje več občin lože, nego dvoje šolskih poslopij manj občin. 3. Se dobi na manj- razredno šolo težje učiteljstvo in se otroci manj naučé, nego na štiri ali petrazrednici. 4. Občina Stara cesta, ki plačuje 37%, to je dobra tretjina, je pripravljena se združiti za skupno stavbo. 5. Naj se skliče v tej zadevi seja obč. odbora ter se kraj. šol. svetu cezanjevskemu naroči, da deluje za skupno šolo. — Žerovnica, dne 10. aprila 1900. — Podpisi: Franc Dubois, Anton Kossi, odb., Jožef Babič, Filip Viber, Ivan Kosi, Ludvik Lančič, Ivan Fekonja, Matjaž Slavinec, Jožef Kreinz, Alojs Brumen, Jožef Skalič, Martin Kri- žan, Mat. Hedžed, odb., Franc Seršen, Matjaž Pihler, odb., Ivan Kosi, odb., Ivan Kosi, Anton Rotar, Alojs Prelog, Jožef Zmazek, odb., Franc Žular, svetovalec, Tomaž Rozmanič, Marko Novak, Franc Slavinec, Marko Semlič, odb., Franc Kumer, odb., Franc Velnar, Franc Rotar, odb.

(Iz Slov. goric.) Na velikonočni ponedeljek se je napovedani shod vršil v krčmi g. Gomzi. Shod je bil tako dobro obiskan, da so bili vsi prostori natlačeno polni, da je moralo dosti po- slušalcev pred hišo na cesti stati in poslušati. G. dr. Gregorec poročal je o državnem zboru; g. dr. Jurtela o deželnem zboru, ker je bil po- slanec g. Robič zadržan priti pred svoje volilce; g. Fr. Muršič govoril je o narodnosti in zadrugah. Dasi je zborovanje trpelo nepretrgano nad tri ure, vršilo se je vse v najboljšem redu. Neko mlado nemčurče, katero je skušalo ednega go- vornika motiti, je vtihnilo, ko je videlo, da bi ga bili sicer slovenski možje iz sobe na cesto posadili ali postavili. Slovenskim poslancem se je izrekla zahvala, zagotovilo zaupanje. Izstop poslancev slovenskih iz deželnega zbora štajar- skega so vsi navzoči soglasno odobraval. Tu se ni nihče nagovarjal ali prosil! Poročila so zado- stovala, da so navzoči izjavili, da slovenski po- slanci ne smejo v Gradec, dokler so razmere take, dokler slovenski poslanci niti v zbornici, niti zunaj zbornice niso varni pred osebnimi napadi! Sramota! in proč od Gradca je vse ob- činstvo klicalo! Škoda, da ni bil Francec Girst- majer iz Maribora ali dr. Schmiderer iz Gradca navzoč, da bi bil slišal, kako slovensko ljudstvo sodi in misli! Sprejelo se je več krepkih reso- lucij, izrazila zahvala govornikom in društvu za prireditve shoda! Shod se je završil s trikratnim „živio“ na sv. očeta in cesarja Franca Jožefa I. Udeležba je kazala, da se ljudstvo zaveda; pa tudi to, da se je od več strani izrazila želja, da se tudi drugod napravijo društveni shodi. Naj se vrlenu slovenskemu ljudstvu izpolni ta skromna želja! Kaj pa politično društvo v Mariboru? Sedaj ima novi odbor! Ali tudi ta ne bode ni- česar storil?

(V Mariboru) igrajo igralci „Dramatičnega društva“ iz Ljubljane v soboto dne 21. in v nedeljo dne 22. t. m. v „Narodnem domu“. Za- nimanje za te predstave je veliko, zato pa upra- vičena nada, da bode dvorana razprodana do zadnjega kotička.

(Telovadnico za mariborsko gimnazijo in učiteljske) postavi Badl, v čegar hiši je ondotno učiteljske.

(Kat. slov. politično in gospodarsko dru- štvo s sedežem v Jarenini) priredi v nedeljo, dne 29. aprila t. l. ob pol 4. uri popoldne v pro- storih hiše pok. župnika Pišerja v Jarenini, po- političen shod, na katerem bodeta poročala naša poslanca: deželni odbornik Robič in župnik Len- dovšek o svojem delovanju, o krivicah, ki se godé Slovincem na Štajarskem ter o naših ter- jatvah. Jareninski Slovenci in sosede, udeležite se vsi tega shoda! Pokažimo obmejni Slovenci na tem shodu, da se popolnoma zavedamo svojih političnih pravic, pa tudi poznamo žalostni se- danji naš položaj. Rodoljubi — kmetje pa skrbite vsak v svojem kraju, da se naši možje do zad- njega udeležé tega imenitnega shoda! Odbor.

(Ponesrečil je) blizu postaje Fal na Ko- roški železnici paznik Tancer. Vlak ga je zalotil na progi ter vrgel s tako silo v stran, da se je ubil.

(Umrli je v Gradcu) dne 11. t. m. podžup- pan Aleksander Koller.

(Malovreden posredovalec) Znani šentilj- ski Slovenožerec Egon pl. Pistor, se je oglašil po svoji kvaterski navadi v graški „Tagespost“ s ponesrečenim dokazovanjem, da bi slovenski de- želni poslanci ne smeli se odtegovati Gradcu. Hinavsko jadikuje o ubožstvu slovenskih vinorej- cev, za katerih bolečina ima toliko resničnega sočustva, kakor pes za mačkino mijavkanje. Stori to samo, da zamore udariti po slovenskih poslancih, češ, zakaj ne pridete v Gradec klicat odpomoči. Na tihoma se hinavec smeje svojim besedam, kajti dobro mu je znano, da bi si slo- venski poslanci razvpili pluča, ne da bi jih nemška deželna vlada in nemški tovariši pogle- dali. Sicer pa ne more dopovedati, kako gori njemu in nemškim spodnještajarskim poslancem srce za slovenskega kmeta. Naj pokažejo to v dejanju, saj imajo pri svojih nemških tovariših Gornještajarske več vpliva nego naši poslanci. Toda njihova gorečnost je taka, da bi najrajši užgala slovenskemu kmetu streho nad glavo. — Najbolj ponesrečeno pa je sklicevanje na štajar- sko kmetijsko družbo, v kateri da bi Slovenci lahko imeli večino, ker je večina kmetovalcev na Spod. Štajarskem. Zadrje je resnica, resnica pa je tudi, da ni v odboru niti ednega zaved- nega Slovence. Ravno zato hočemo imeti lastno kmetijsko družbo. Vsa druga Pistorjeva ravi- janja so — zloba med nami spitanega Nemca.

Zadnja beseda.

Upravitelji celjskega magistrata se ravna- jo po navadi svojega zagovornika Mravliaga, ki mora pri obravnavah vsikdar poprijeti zadnjo besedo, posebno, če njegova stvar tako slabo stoji, da so sodniki prepričani o krivici njego- vega klijenta.

Lanski celjski izgrede so vrgli na celjsko nemštvo vso težo madežev, zdivjanosti in nasil- stva. Mi smo pustili najprej govoriti sodbo so- dnikom, ki nam gotovo niso politično naklonjeni. Šele, ko se je v neštetih slučajih izdal njihov pravorek, proglasile se mnoge obsodbe Nemcev, opisal je naš poslanec v interpelaciji krvave do- godke na podlagi sodnih aktov.

Naše nemštvo pa, kateremu ni merodajna niti sodnikova izjava, ustrašilo se je vendar jav- nega mnenja ter hotelo imeti zadnjo besedo. Sestavili so „spomenico“ o celjskih lanskib iz- grelih, tako lažljivo in nesramno zavito, da pač ni treba iskati njenega duševnega očeta. Pustimo jim to veselje, saj si tudi obešenec čisto da pod vislicami duška z zatrjevanjem, da je ne- dolžen, dasi mu ljudstvo tega ne verjame, pač pa napravi s svojim trdovratnim, nespokorjenim tajejnem nevšečen utis o grozni propalosti.

Omenjene spomenice ni bilo težko sestaviti možu, ki je imel pred dogodki že ves uradni material v rokah, ki je iz svojega stališča vedel za vsako nemško pobalinstvo, ki je koval ves čas hinavska poročila za nemške liste. Preme- niti mu je bilo le narodnost nepridiprava v tem, da je pripadal naši stranki. In tega je to člo- veče popolnoma zmožno, kajti lepo poročijo ne- značajnosti in zvižaje ima na duši. Da pride v spo-

menici tuintam v protislovje ter se udari po lastnih željstih, tudi to preboli nemška olika.

V začetku spomenice opisuje narodnostno tazmerje v Celju ter pove, da je celjsko prebivalstvo razven nekaterih pritepencev, vojaštva, kaznjencev, bolnikov v deželni bolnišnici ter kmečke služinčadi, — strogo nemške narodnosti. Nekaj vrst nižje pa silno klaverno toži, da prirejajo slovenski voditelji take slavnosti, da zamorejo napram nemškim obrtnikom v Celju otvoriti grozovit gospodarski boj, čegar posledice so že danes zelo občutljive.

Mi smo hvaležni za to zadnje pripoznanje, le umeti ne moremo prav, kako zamorejo slovenski pritepeni, vojaki, kaznjenci in bolniki provzročiti nemškim obrtnikom in trgovcem gospodarski polom, a drugega slovenskega prebivalstva po njihovi lastni izjavi v Celju ni.

Nadalje toži, da so edini provzročitelji, zakaj ne živite obe narodnosti v Celju v idiličnem objemu, „gemeinschädliche Elemente“. Zopet nismo na jasnem, kateri omenjeni struji so nadeli „kulturni“ Nemci laskavi priimek „nevarnih elementov“. Ali so to pritepeni, vojaki, bolniki ali — kaznjenci, s katerimi bi si želeli Nemci živeti v — objemu.

Potem opisuje na svoj način začetek lanske slavnosti ob prihodu Čehov. Omenja peticije, katero je podpisalo nad tisoč Nemcev, naj bi se prepovedal Čehom prihod, ne pove pa, da so bili potepuhi v preiskavi, ki so lovili podpise za peticijo, katero je oblast — prepovedala. Ker pa peticija ni nič pomagala, „bil je magistrat prisiljen za vzdrževanje javnega miru in reda prikrbeti najboljše priprave.“ Kakšne so bile te priprave, pokazalo se je oba dneva na ulici in v nemških gostilnah, kjer so pretepači pili od „nekod“ plačano pivo.

Važno je tudi v spomenici priznanje, kako je župan nagovarjal, naj bi češki gostje ponoči odšli na kolodvor, če pa tega ne store prostovoljno, je to županova uradna zapoved. Neznano je bilo tudi marsikomu dosedaj, da je uradni magistratni vodja Fürstbauer že poslal po ključarja, da bi v noči s silo vlomil v „Narodni dom“ z „asistenco“. Spomenica pripozna, da je bil okrajni glavar dalekovidnejši ter je opozoril Fürstbauerja, da bi znalo takšno nasilje imeti — grozne posledice.

Spomenica se ne sramuje omenjati tudi napada na dr. Sernečevu hišo, na „Narodni dom“ in kaplanijo. Čudno je, da ve spomenica katere besede so se kričale med napadom, tudi policija da je takoj prihitela na mesto ter — zasačila položaj, in vendar ni nikogar aretovala, nikogar niti naznanila.

In kaj mislite, čemu se je sestavila ta spomenica? To nam pove konec, ki prav po ju naši nemški navadi grdo denuncira one, ki so imeli pretrpeti vse grozovitosti za življenje in imetje pred nemškimi stekliši. Spomenica namreč zaključuje: „Skraini čas je in nujna potreba, da odločilne oblasti provzročitelje tega nevarnega razmerja pritegnejo z največjo strogostjo na odgovor“. To je tudi naše mnenje, saj našle bodo oblasti lahko prave provzročitelje, ker jih imajo deloma v svoji službi, deloma pod svojim pokroviteljstvom.

Druge slovenske novice.

(Vseslovenska županska zveza.) Ideja o vseslovenski županski zvezi še nikakor ni zapala, temveč se skliče, kakor se nam poroča od merodajne strani, za binkošne praznike, občni zbor. Opozorjamo naše župane in ostale domoljube že sedaj na to. Ne slušajte strankarskega glasu od nobene strani, ideja vseslovenske županske zveze mora postati poglavitna točka naše narodne reorganizacije!

(Na Vrhniki pri Ljubljani) umrla je blaga gospa Marija Kotnik rojena Mertlić, mati izborne slovenske rodovine, v 66. letu starosti. Rajnca slovela je tako radi gostoljubnosti kakor tudi usmiljenega srca do revežev. Blag ji spomin!

(Detomor.) Na Suhi pri Škofji Loki je dekla Katarina Benedik, umorila svojega otroka ter ga blizu hiše pokopala.

(Vojaško veteransko društvo) so ustanovili v Radečah pri Radovljici.

(Brzjavno postajo) so odprli na Javorniku na Gorenjskem dne 11. t. m.

(Krka odnesla kravo.) Krka je vsled deževanja pretečen teden tako narasla, da je odnesla dne 10. t. m. pri Novem mestu posestniku Mogoliču kravo, vredno 180 gld.

(Iz Krškega.) Umrl je na Veliki ponedeljek župni upravitelj č. g. Ivan Knava, v 72. letu starosti. Rajni je bil zaslužen duhovnik in bomo o njem obširneje poročali.

(Za vinogradnike.) V nedeljo dne 29. t. m. bo v Krškem ob 9. uri dopoldne posvetovanje o streljanju proti toči, poskušnja s streljanjem ter preskušnja žvepljanja z mehovi.

(Ponesrečil) se je v Vel. Mrašvem blizu Krškega tesar M. Veble. Pri postavljanju kozolca je padlo bruno nanj ter ga ubilo.

(Umrl je) dne 12. t. m. v Šentjanžu na Dolenjskem g. Anton Senčar, tehniški vodja ondote nega premogokopa, ki je veliko pripomogel, da se je to podjetje oživilo.

(Pogozdovalna dela na Krasu) Lansko leto izvršili so se na Krasu in sicer v davčnih občinah Britof, Dolenje Vreme, Selce in Bač novi nasadi, ki merijo 73 57 ha 127 84 oralov. Za to nasade se je porabilo 735 000 sadik črnega borovca, katere je kraška pogozdovalna komisija iz c. kr. gozdnega vrta v Ljubljani brezplačno prejela. Razven teh novih nasadov popravilo se je pri nekaterih nasadih iz prejšnjih let 380 88 ha = 661 86 oralov, in se je za to popravila porabilo 1 771 300 sadik črnega borovca, 48 000 jelovih in 16 000 hrastovih sadik; poleg tega pa se je podjelo 16 ha pogozdnega sveta, za kar se je potrebovalo 200 kg. jelovega semena: Ves svet, kar se ga je na kranjskem Krasu od leta 1876. ob državnih in deželnih troških pogozdilo, meri 1563 38 ha = 2717 32 oralov ter se je za to porabilo 24 424 280 sadik. Vse pogozditve nabajajo se v dobrem stanju. Za tekoče leto izkazuje proračun za pogozdovanje Krasa 42 000 kron.

(Deželna naklada na žgane pijače) je nesla Koroški 1898. leta 162 421 gld.

(Okrajno glavarstvo Celovec in Špital) se naj razdeli in bolj primerno uredi, je priporočal poslanec Kotz v koroškem deželnem zboru.

(Pripravnica za učiteljice) se ustanovi v Celovcu, tako želi koroški deželni zbor. Dosedanja višja dekliška šola ne zadostuje več svojemu namenu.

(Nasledki žganja) V Lipi na Koroškem se je obesil kmet Beneim. Pri Piswegu je zmrznil neki delavec. V Logu pri Merčah pa se je ustrelil v cerkvi kotar Porzer. Pri vseh je bilo vzrok — žganje.

(Dva samomora.) V Trstu je skočila v vodnjak 25letna Ana Pregarc ter utonila; trgovčeva hči 21letna Ana Godnik, pa je skočila z okna na tlak ter se ubila. Vzroka nista znana.

(Umrl je) dne 11. t. m. v Prvačini na Goriškem ondodni župnik č. g. Josip Poljak. R. i. p.

(Novo cerkev) bodo zidali v Št. Andražu na Goriškem. Dne 19. t. m. je vložil kardinal temeljni kamen.

(Udom istrskega dežel. šolskega sveta) je cesar imenoval: nadduhovna in župnika Nikolaja Druškoviča, ravnatelja koprškega učiteljskega Ivana Markeljna, ravnatelja nižje mornarske realke v Pulju Leva Neugebauerja in ravnatelja državne gimnazije v Pulju Petra Marescha.

(Zemeljsko površje se spreminja) Med vasicama Brnetiči in Rukavci blizu Kopra v Istri se je v obseju 40 hektarov zemlja popolnoma spremenila. Nastale so velikanske razpoke; po nekod se je površje znižalo v doline, drugod so nastali iz ravnega površja griči. Ljudje so v velikem strahu.

(Hrvati za Italijane.) Laški prebivalci v mestecu Vodnjanu so se obrnili na hrvaškega poslanca dr. Laginja s prošnjo, naj jim ustanovi posojilnico, čemur se je ta hrvaški odličnjak radovoljno odzval ter povdarjal, da Hrvati v gospodarskih vprašanjih ne poznajo razlike narodnosti. Kako drugače je vedenje Italijanov in Nemcev napram sosedom Slovenom!

(Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju) prejelo je kakor že mnogo let zaporedoma tudi letos lep velikonočen dar od mariborski Slovencev. Znani poštvovalni rodoljub mariborski, g. Franc Dolenc, trgovec, je

med tamošnjimi Slovenci za revne slovenske visokošolce na Dunaju nabral vsoto 261 kron 40 v. Darovali so: Slavna posojilnica v Mariboru 100 K, g. dr. Jernej Glančnik (društveni ustanovnik) 40 K; vč. g. Ig. Orožen, stolni prošt itd.; g. Martin Žunkovič, c. in kr. stotnik, po 5 K; vč. gg. dr. Jož. Pajek, kanonik itd.; dr. Iv. Mlakar, kanonik; dr. Ant. Medved, c. kr. gimn. profesor; Fran Simonič, stolni kaplan; Blaž Matek, c. kr. profesor; Franc Dolenc, trgovec, po 4 K; vč. gg. Lovro Herg, stolni dekan; dr. J. Križanič, kanonik; Jos. Zidanšek, profesor bogoslovja; dr. Fran Kovačič, prof. bogoslovja, po 3 K; vč. gg. monaig. Karol Hribovšek, kanonik; Ljudov. Hudovernik, stolni vikar; M. Strakelj, stolni vikar; Jakob Pajek, c. in kr. vojni kaplan, Al. Haubenreich, rač. rev.; I. Čížek in I. Vreže, kateheta; M. Matek, prof. bogoslovja; Jak. Kavčič, c. kr. prof.; Alojzij Zver, duh. kaznilnice; Franc Bohak, kaplan pri Sv. Magdalen; Anton Korošec, prefekt; Fr. Brelj, prof.; dalje gg. dr. Janko Bezjak, c. kr. šolski nadzornik; dr. Jos. Povslej, c. kr. fin. konc.; Gab. Majcen, c. kr. prof.; Al. Babovec, c. kr. pošni ofio.; Ivan Koprivnik, c. kr. prof.; Ivan Belé, potovalni učitelj; I. Košan, c. kr. profesor; dr. Filip Ferč, zdravnik; Fr. Mikložič, učitelj v p.; I. Majcen, Jos. Melzer, trgovec; Fr. Holasek, trgovec; Fran Pavlič, c. kr. pošni kontrolor; dr. Fr. Firbas, c. kr. notar, (društveni ustanovnik); dr. Fr. Radaš, c. kr. notar; Josip Rotner, c. kr. sodni tajnik; dr. S. Hrašovec, c. kr. sod. pristav; dr. Fr. Vovšek, c. kr. dež. sodni svetnik, (društveni ustanovnik); dr. Iv. Glaser, odvetnik; Al. Rakovec, uradnik juž. železnice; Jos. Rapoc, posestnik, po 2 K; vč. g. Ivan Markovšek, 1 K 40 h; vč. g. Jak. Hribernik, spiritual, g. dr. A. Janežič, c. kr. sodni tajnik, po 1 K. — Za toliko blagih darov najiskrenejša zahvala! Meseca marca t. l. prejelo je 49 revnih dijakov 495 K v znamkah, obednicah in v gotovini, prejšnje mesece se je razdelilo 1536 K, vsega skupaj torej: 2031 K. — Društveni odbor prosi vljudno za daljna darila, ki jih hvaležno sprejema I. društveni blagajnik g. dr. Klem. Seshun, dvorni in sodni odvetnik na Dunaju, I. Singerstrasse 7.

„Slovanski vek“.

Dvajseto stoletje bode slovensko stoletje. Tako si ga vsaj Slovani obetamo, ne da bi resno preudarili, jeli to pri sedaj vladajočih razmerah slovanskih narodov tudi mogoče.

Naši sovražniki, ki čisto boljše poznajo slovanske razmere nego Slovani sami, imajo pred nami sicer nekaj strah in ovirajo zato naš predek na vse mogoče načine. Ko bi se jim vedeli Slovani vsikdar primerno odzivati in njih naklepe začasa odbijati, sigurno bi imeli danes več povoda nazivati sedanji vek slovanski.

Žal, da temu ni tako. Razkosani Slovani niti sebe ne poznavamo, kar je vendar prvi pogoj za zblíževanje, za skupne korake, sploh za vse tisto, kar bi dalo dvajsetemu veku slovanski značaj.

Da bi se v tem oziru vsaj nekaj storilo, da bi se uglasila in utrdila pot do skupne slovanske bodočnosti, ustanovil se je na Dunaju list z imenom „Slovanski vek“; naloga, katero si je postavil, je pač še težavna, toda neizvedljiva ni. Oseba urednika, dr. D. N. Vergun, nam je porok, da bode že davno pogrešani in neobhodno potrebni list svoji nalogi vseskozi kos; in program pa, katerega je razvil, ima pred enakimi do sedanjimi izjalovljenimi poskusi to prednost, da se ne bo oziral na golo idealno obrambo slovanskih kulturnih koristij, ampak da hoče pospeševati tudi trgovinske odnose med Rusijo, Avstro-Ogrsko in Balkanom. In baš to je velikanskega pomena za kulturo vsega slovanstva, da dobe medsebojne vezi poleg idealne tudi realno podlago.

List, ki bode v vseh slovanskih jezikih pisan, ki se bo oziral enakomerno na vse slovanske narode, pospeševal bode med Slovani tudi učenje ruskega jezika, in mu delal pot do njegove neizogibne veljave kot splošnemu obsevalnemu jeziku Slovanov.

Za danes moremo najnovejše podjetje vseslovenske vzajemnosti le prav toplo pozdravljati in opozoriti tudi naše bralce posebno še trgovce in proizvajalce, na ta velevalni list, pri katerem sodelujejo najboljše moči iz vsega slovanstva. Ko

izide prva številka — to bode sredi maja — spregovorimo na njeni podlagi natančneje o celém programu.

Dopisi.

Zalec. (Poziv na kmete in kmetijske zadruge.) V kratkem času ustanovila se bode zavarovalna zadruga v namen, da se na podlagi združenja po mogočnosti po najnižji letni zavarovalnini zavarujejo vsi kmetijski ljudje za slučaj, da obnemorejo za delo in zaslužek, dalje vsa domača koristna žival za slučaj bolezni in nezgode, in vsi poljski pridelki za slučaj škode po toči.

Da bode ta zadruga velikega socialnega pomena, in da bode pripomogla kmetovalcu, da se obvaruje uboštva, ni treba posebej naglašati.

Zadrugi pa bo lahko pristopil vsak kmetovalec s svojo družino, saj bodejo letni prispevki jako mali. Omenim le, da bode znašala letna premija zavarovanja ljudi po starosti od 1 do 4 krone, in zavarovanec dobi za slučaj da obnemore za delo 300 kron letne rente, zavarovalnina živali bode znašala 1 krono za 100 kron zavarovane vrednosti, in zavarovalnina zoper škodo po toči pa 1 do 4 krone za 100 kron zavarovane vrednosti.

Da pa so take nizke letne premije mogoče, je potreba, da pristopi veliko udov k zadrugi, in da se to zgodi, je razvidno iz tega, ker si ljudstvo tako zavarovanje želi.

Da se v tej zadrugi vse natanko določi in dogovori, da se pravila zadruge prečitajo, odo brijo oziroma popravijo, je neobhodno potrebno, da se snidejo moške iz vseh krajev naše širne domovine na osnovni shod.

V ta namen se vabijo vsi kmetovalci in prijatelji ter pospešitelji kmečkega stanu iz vseh krajev naše domovine na osnovni shod, kateri se vrši v „Narodnem domu“ v Celju dne 26. aprila t. l. dopoldne ob 10. uri.

Ker je ta zavarovalna zadruga velikega pomena za kmetijsko ljudstvo, pričakuje se mnogobrojna udeležba ne le samo kmetovalcev, nego tudi drugih prijateljev kmetijstva. Nobena kmetijska zadruga, nobena občina naj ne izostane, da ne bi poslala svojega zastopnika na ta shod, saj se gre le za korist in blagor kmetijskega stanu.

Udeleženci tega shoda, kateri se želijo po zborovanju udeležiti skupnega obeda, ki pa je po volji vsakemu prost, se radi preskrbe prosijo, da to naznanijo podpisane tako. Na delo torej rojaki in prijatelji kmetijskega stanu, saj gre za našo splošno blagostanje! Ivan Kač.

Iz Podsrede. († Fran Levstik.) Na cvetno soboto je umrl v Podsredi po kratki mučni bolezni gospod Fran Levstik, sedemdesetletni starček, ki je užival pri priprostitih in imenitnih občo veljavo in spoštovanje. Pokojnik si je postavil trajen spomin s svojim dolgoletnim, trudopolnim delovanjem kot župan v Podsredi, kot ud okrajnega zastopa kozjanskega in kot ključar cerkve žalostne Matere Božje na Stari gori. — Obiskoval ni nobene srednje šole, vendar je bil kot samouk vsestransko izobražen. Od leta 1871. do svoje smrti je bil neprenehoma župan podsredski; uradoval je vedno sam iz ključno v slovenskem jeziku. Ud krajnega zastopa je bil celih 33 let, od kar se je ta zastop osnoval. Kako vesten je bil v izpolnjevanju svojih dolžnosti, kaže nam to, da je še bil deset dni pred svojo smrtjo — ves bolehen in slaboten — pri sebi okrajnega zastopa v Kozjem. Vselej in povsod je zagovarjal svojo občino, skrbel za njen blagor in se potegoval za njeno čast. Kadar se je vnel kakšen prepir med njegovimi občani, vselej je rad posredoval in skušal stranke spo prijazniti. Takšno delo je navadno nevhvaležno; tudi njemu je večkrat izpodletelo, da ni dosegel zaželenega smotila. Marsikateri ga je valed tega nepremišljeno s vrazil, mu predbacivši egoizem; a ko je spoznal njegov vzvišen namen, kesal se je in ga skesano prosil odpuščanja. — Če pogledaš v krstno knjigo, našel bodeš več kot 150 faranov vpisanih, katerim je bil Fran Levstik krstni kum. Nihče se ni vrnil iz njegove hiše, da bi ga ne bil potolažil, ali mu pokazal svojega usmiljenega srca. — Bil je po resnici oče

svoje občine. — Zdrav humor bila je lastnost, zaradi katere je bil v priprosti in imenitni družbi jako priljubljen in čislán. Napijal je navadno v verzih — bil je sploh zelo pesniško nadarjen — in popeval stare nedolžno-vesele pesni, kojih marsikatero je tudi sam zložil. Še na smrtni postelji ga ni popustila veselost. Vse svoje življenje ni poskusil nobene trajajoče bolezni. Bil je vedno trdnega zdravja — zato je vse občane tembolj iznenadilo, ker je umrl, ne da bi bili slišali o kakšni pravi bolezni.

V torek pred Vel. nočjo smo izročili nje govo telo materi zemlji. Vreme je bilo slabo, vendar se je udeležila pogreba ne le velika množica občanov, vsi sorodniki, prijatelji in šolska mladina, temveč prišli so tudi iz daljnih krajev Kozjega, Pilštana, Št. Petra, Podčetrčka imenitni moške — znamenje, kako je bil Levstik povsod priljubljen. Pred hišo in ob grobu so mu zapeli domači pevci. „Na grobeh“ in „Nad zvezdami“. Č. g. M. Tomažič, župnik pilštanski, pa je v krepkih, srce pretresajočih besedah vzel od pokojnika nekako takole slovo: „Pred odprtim grobom stojimo, vanj smo položili moža, katerega srce je bilo za nas, za katerega pretakamo britke solze. Bil je mož, kakršnih je malo, kakršnih bi pa mnogo potrebovali. Podsrežani! Podsrežani! vi niste hoteli pripoznati, kaj ste imeli, a spoznali bodete, kaj ste izgubili. Rajni Levstik je bil moder, delaven župan, iskren narodnjak, ki je povsod kazal svoj slovenski značaj in pobožen, krščanski mož. Ni skrbel za se; za vas je deloval, za vas se trudil — a žel je večkrat nevhvaležnost in sovraštvo, vi niste hoteli pripoznati njegovih zaslug, zaničevali ste ga. Skoraj tri desetletja je modro in kolikor mogoče vsem po volji župani; mnogo je storil, a njegovih prs ne krasi zlati križec; pa ker ga za svoje neutrudno delovanje na tem svetu ni dobil, prejel ga bo na onem svetu od večnega, pravičnega Sodnika. Nima sinov, ne hčera, ki bi stali ob njegovem grobu in točili za njim solze — bodite pa vi njegovi žalujoči otroci, vi občani, katere vas je ljubil po otroško, za katere je storil vse. Molite zanj! Naj mu bode lahka zemlja!“ — Solza žalosti je zaigrala vsakemu poslušalcu v očeh. Da, Podsrežani, takšen mož je velika zguba! Naj vam ostane Levstik v blagem spominu, skušajte ga posnemati!

Podčetrtek. Tukajšnji okrajni šolski svet uraduje, kakor je tudi popolnoma samo umevno, v slovenskem jeziku. Razven ednega uda so seveda s tem vsi zadovoljni. Ta nasprotni ud je tukajšnji usnjár Jakob Kožer, seveda vrlo radi kalen Nemec, v Kamniku rojen. Ta mož, ki v celém svojem življenju ni videl druge dežele, kakor Spodnji Štajar in kos Kranjske, ne podpisuje slovenskih okrožnic in se ne udeležuje sej s tem pojasnilom, da ne zastopi slovenski jezik. On je tudi naročen le na nemške nacionalne časnike — katere pa večinoma naopak obrnjene bere — kajti branje in pisanje mu dela pregla vico. Naš dober Jaka, ki je nekda kot ubožen rekodelski pomočnik semkaj prikorakal, je danes precej premožen mož. Od kod pa to premoženje? K temu so mu pripomogli edino le Slovenci in in Hrvati, kajti svojim narodnjakom Nemcem ni prodal ves čas svojega življenja niti za 20 gl. usnja. In le poslušajte ga, kako s svojo „baronico“ slovenski govori, bodisi doma ali na sejmu, kadar svojo ničvredno, židovsko blago slovenskim in hrvaškim kmetom hvali in prodaja! In zdaj na enkrat ne zastopi ta ubogi Jaka slovenski jezik! Morda ga pri tem ovira njegovo dobro vino, katerega, kakor znano, na dan dosti zaužije, ali se ga je pa lotila neka, nam do sedaj še neznana bolezen na možganih. — Toda ne za dostuje samo to, da naš usnjár Jaka slovenski jezik razumeti neče, on je tudi zagrižen sovražnik Slovencev. Ti pa in med njimi tudi vli narodnjaki neč svoj denar temu očividnemu sovražniku kupujejo od njega to drago, kakor znano malovredno usnje in mu pomagajo, da se dan za dnevom bogati.

Politični pregled.

(Državni zbor) se skliče zopet dne 8. maja nika t. l.

(Profesorji nemških srednjih šol) so imeli dne 10. t. m. na Dunaju shod, na katerem so se pogovarjali o pomanjkanju učiteljskega osebja za srednje šole; zahtevali so, naj se suplentom zvišajo plače ter se jim leta suplentovanja računijo v pokojninsko dobo. Dne 12. t. m. pa so imeli ravno tam svoj shod nemški učitelji meščanskih šol.

(Novi adlatas za Bosno.) Državni finančni minister za Bosno Kallay, je izbral za novega civilnega adlatasa velikega župana v Bački, barona Ivana Vojniča.

(Mažarski „patrijotje“.) Spomenik avstrijskega generala Hentziya v Budapešti, se je moral umakniti z glavnega trga na dvorišče kadetne šole. Nedavno pa so zasledili veliko zaroto med mladimi gojenci, ki so hoteli spomenik razstreliti. Vse zarotnike so izključili ter jih uvrstili kot prostake v razne polke.

(Gališki deželni maršal) grof Badeni namerava odstopiti. Na njegovo mesto pride najbrže knez Andrej Lubomirski.

(Nova rusinska gimnazija.) Rusinska paralelka na poljski gimnaziji v Kolomeji se je iz iste izločila ter ustanovila samostojna gimnazija z rusinskim (rutenkim) učnim jezikom.

(V Srbiji) so praznovali dne 15. t. m. 85letnico, odkar je v Takovu Miloš Obrenović proglasil vstajo za svobodo Srbije. O pomiloščenju političnih kaznjencev ni bilo ta dan ničesar slišati.

(Iznani Čehi) Iz okraja Liegnitz na Pruskem so izgnali 360 Čehov, in sicer vse, ki so bili že nad tri leta naseljeni. Istočasno je izdal vladni predsednik ukaz, da je izgnati vsakega Slovana, ki biva že devet mesecev v deželi; na ta način hočejo preprečiti stalno naselitev. Avstrijska zunanja vlada mirno gleda.

(Anarhisti v Italiji.) V Ankoni so zasačili veliko anarhistično družbo, kateri je predsednik odvetnik Zarattero. Našli so pri njih tudi imena odličnih oseb, katere bi imeli umoriti.

(Francoska poslanaka zbornica) je sklenila uvesti kolonijalno armado, da bo zamogla zdržavati in razširjati svoje naselbine.

(Žalostna statistika za Angleško.) Nedavno je obiskala angleška kraljica Viktorija Irsko, tisti del svojega kraljestva, katerega že ni videla nad četrto stoletja, zato pa je obiskovala tem češče uboge Irce vladna diplomacija s strogimi naredbami. Irski listi imenujejo Viktorijo — kraljico gladu ter izkazujejo, da je na Irskem umrlo za kraljevanja Viktorije 1,225.000 ljudi od — gladu, prognali so iz dežele 4,186.000 oseb, a 3,668.000 osebam pa so vzela sodišča premoženje.

(Na Filipinih) Še Amerikanci vedno niso gotovi. Najbolj se je bati ustaje v Manili, katera grozi vsaki čas napočiti ter bi imela grozne posledice. Amerika za ta slučaj nima dovolj svojega vojaštva na otoku. Mogoče je, da vstahi porabijo baš bodoče zmešnjave ob priliki predsedniških volitev v Zedinjenih državah.

(Upori v Indiji.) V okraju Kapur blizu Bombaya v Indiji so se vzdignili domačini zoper tovarnarje, zažgali velike tovarne in skladišča bombaževine ter pometali v plamen petnajst oseb, med njimi pet policistov.

(Vojna v Afriki.) Transvalska republika je poslala svoje poverjenike v Evropo, da prosijo pri raznih vladarjih za posredovanje; da se ustavi vojna. Angleži so zgubili dosedaj 25.000 mož, za raznimi boleznimi pa je zbolelo in umrlo 15.000 mož. Sedaj je nastopilo v južni Afriki zimsko deževje, ki traja navadno do septembra. Ves ta čas ni upanja, da bi mogli Angleži napredovati. Angleški general Gatacre, ki se je s tolikimi izgubami „proslavil“, povrtni se je moral v London ter prevzame poveljstvo njegove divizije general Poli Carew. Okoli Ladysmitha se vedno nadaljujejo boji, v katerih so Buri srečni. Zasledili so Smithfield. Poraz Burov pri Wepenerju se ne potrjuje, pač pa so Buri po večdnem obleganju zapustili Wepener ter se obrnili z vso močjo proti Bethuliji. Mafeking še Buri vedno oblegajo ter bombardujejo. V obleganem mestu je nastala lakota.

Narodno-gospodarske novice.

Pokončevanje mladičev.

(Konec).

Najmanj cenjena v tem je menda ovca in tudi koza. Ako le ni pretesen hlev, da bi druge živali mladež pokončavale, bodisi, da ležejo nanjo, ali da jo budo trkajo, tudi če jo pri sescu zajedajo, t. j. odrivajo, začne se navadno srečno razvijati. Da le mine par tednov, potem se mlada žival zna že sama hraniti.

Ne pozabimo v tem še mačke. Saj je tudi dostikrat prav koristna domača žival. Znano je, da zgodaj v poletu okotene mladiče rad požre maček. V tem ni druge pomoči, nego pomagati starki jih pred mačkom skrivati. Da so že le nekoliko odrasli, potem so že bolj varni.

Še eno nadiogo naj omenim. Čestokrat se gospodinja pritožuje, da kurecina ne izleže jajec. Ako pravilno hranjena in oskrbljena kurecina ne oddaja jajec, je gotovo dvojni vzrok. Ali je žival sploh neplodna, pa še raje je, da se plod (jajca) zapravlja. To lahko store hudobne tatinske roke, večkrat tudi kaka žival, — po sebnosti pes se tega rad navadi, — najpogosteje pa kokoši same. Da se le edna v družbi navadi začeti s kljunom jajec, potem so navadno kmalu vse zraven, da se kar pipajo zanj. Tej razvadi začetek se lahko najde v tem, ako se lupine od porabljenih jajec mečejo kokošim, katere jih jako ljubijo. Spoznavši to slast, lotijo se potem same celih jajec in razvada se ukorenini.

Ko razpravljamo o pokončevanju mladičev od domačih živali, ne pozabimo tudi na priljubljene nam ptice. Seveda mislim pred vsem na oni drobiž, ki nam trebi sadno drevje, to pa — zastoj — ves čas leta; zraven pa ne zamerjamo zaroda onih, ki nas le po letu obiskujejo. Oboje so nam koristne in to še tako, da sami tega spoznati ne moremo. Varujmo jih, da si jih ohranimo!

Še ni dolgo, da sem čital o neki novi bolezni na traju in sadju na Italijanskem. Temu vzrok so baje neke ušice, ki napravljajo na imenovanih sadih neznansko škodo. Dostavek bil je, da je to nika božja kazen za omenjeno ljudstvo, katero baje sedaj spoznava, da le drobne ptičice so v stanu ta mrčes ugonabljati. In te so ravno na Laškem najbolj pokončevali! Gotovo božja kazen!

Mi pa skrbimo, da se povsod ob naših domovih oskrbi in varuje prostor za ptičjo zalego z raznovrstnimi panji za skorce, senice, vrabce itd. da jih ne samo ob valitvi, temuč i ob drugih vremenskih ali sovražnih nezgodah rabijo za obrambo. S tem smo si oskrbeli za sadno drevje pridne delavce, za zabavo pa prijetne pevce.

Ko v skušnjah vidimo, kako se težko izreže zarod koristnih živali, dolžnost naša je, da podpiramo ali varujemo nje mladičev razvitek. Imejmo vedno odprto oko na razvoj mlade nam koristne živine, branimo jo vseh nevarnosti, v čegar obilnem zarodu imeli bomo le sami tudi največjo korist!

Pohoraki.

Književnost.

(Nova knjiga A. Aškerc.) Za velikonočno darilo sta izdala Kleinmayr in Bamberg tri Aškercove proizvode „Izmajlov“, „Red sv. Jurja“ in „Tujka“ skupno v krasni knjigi. S tem delom pokazal je Aškerc, da imamo še mnogokaj pričakovati od njega tudi na tem polju. Želeli bi le, da bi pesnik raje izbral propalice iz drugih res propadajočih narodov, kar bi bilo tudi bolj istinito, kakor pa da jemlje take karikature iz našega, svežega bratskega naroda ruskega. Sicer pa se vse tri igre bero zelo dobro in je upati, da se ohranijo tudi na odru. Cena mehko vezani knjigi 2 kroni, po pošti 10 vin. več. Naroča se v vseh večjih knjigarnah.

(Šmarnice.) Ravno kar so izišle Šmarnice, Marijane čednosti in dobrote (usluge) po Patien S. J. in Schepersu, Redempt. Spisal P. Ladislav, O. S. Fr. v Ljubljani 1900. Založila „Katholische Bukvarna“, 268 str. 12°; pol usnje K 1.80, usnje K 2.—, usnje z zlato obzoro K 2.40. Posamezni iztisi po pošti 10 h več.

(„Der Süden.“) Organ für die politische, kulturellen und wirtschaftlichen Interessen der Kroaten und Slovenen. Stev. 62 tega na Dunaju

L. Plankengasse 4 izhajajočega tednika ima sledečo vsebino: Gegen uns! (Oster blanke zoper vladin sistem). Nochmals die Fiumaner Frage. Mittheilungen aus Dalmatien: Dalmatinische Bahnen. Kärnten: Der Landtag für die „Süßmark“. Neue Pläne der Deutschen in Kärnten. Krain: Der Landtag. Kroatien und Slavonien: „Ein Jahrhundert in der Entwicklung der Bevölkerungszahl Kroatiens und Slavoniens“. Kroatischer Schriftstellerverein. Küstenland: Der Istriatische Landesausschuss gegen kroatische Schulen. Der Ausgang der Gemeindevahlen für das Triester Territorium. Der Landtag in Görz. Steiermark: Zum Austritte unserer Landtagsabgeordneten aus dem Landtage. Resolutionen des slovenischen Vereines in Marburg. Reform der Landes- und Landtags Wahlordnung in Steiermark. — Aus der Heimat. — Allerlei: Vereinswesen, Zeitungs- wesen. — Aus der slavischen Welt: Dr. Katzl vor seinen Wählern. Literatur: „Einführung in die National-Oeconomie“. „Illustrierter Volkskalender für das Jahr 1900“. Volkswirtschaft: Das Industriegesetz und die Süßprovinzen. — Naročnina listu je: Za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krone.

Razne stvari.

(Celi trg se pogreza.) Trg Klapsj na Češkem, ki stoji na hribu, se je začel pretečeni teden pogrezati. Trg šteje 160 hiš s 800 prebivalci. Pogreznilo se je 55 hiš, pa tudi ostalim grozi ednaka usoda. Škoda je neizmerna.

(Glad na Ogrskem.) V severnem Ogrskem, kjer prevladujejo Slovaki, nastal je glad ter je že celó več oseb gladu umrlo. In to se dogaja sredi kulturne Evrope.

(Štrajk.) Delavci v premogokopih na Češkem so večinoma nehali s štrajkom in se podali na delo, samo malo število istih je bilo vztrajalo še na štrajku in so se te dni tudi ti poprijeli dela. Zdaj pa so začeli štrajkati delavci v predelnicah. Vzrok temu štrajku je, ker je uprava odslovila nekega delavca, kateri je te lesno zlorabil svojega načelnika v delu. Uprava predelnice je pa tudi ostale delavce odpravila in je ustavila delo.

(Radi tatvine na smrt obsojen.) Srbska justica je sila stroga. Nedavno sta bila obsojena dva individija radi opetovane tatvine na smrt z ustreljenjem. Kralj Aleksander je obsojenca pomilostil v dosmrtno ječo. Te dni pa je bil Vaso Kratič obsojen na dvajsetletno ječo, ker je ukradel dve kokoši in petelina ter je bil edenkrat radi tatvine že kaznovan.

(Davek za samce.) Grška vlada se peča z načrtom zakona, kako preprečiti premnogoštevilno samčevanje med grškim prebivalstvom. Uvesti hoče davek za vse, ki so prekorčili po stavno starost, pa se še niso pomožili, oziroma poženili.

(14 Italijanov je zgorelo v Newarku v Ameriki.) Stanovali so skupno v dvonadstropni leseni hiši, iz katere jim ni bilo mogoče zbežati.

(Šole v Rusiji.) Ruska vlada pripravlja za pariško razstavo statistiko šol v Rusiji. Po dosedanjem izveštvju statističnega odbora ima Rusija okoli 1900 mestnih, občinskih (trorazrednih), cerkveno-župnijskih (dvorazrednih) in zasebnih šol druge vrste; od teh šol jih je 250 pod nadzorstvom sv. Sinoda. Osnovnih šol mestnih, selških, župnijskih, vladinih, zasebnih itd. je 80 000 s 4 000 000 učencev. Moških klasičnih gimnazij je 191, pripravnice za gimnazijo 53, realk 115. Ženskih gimnazij, višjih in nižjih, je 346 pod upravo naučnega ministerstva, 62 pod upravo carice Marije, 60 pod upravo sv. Sinoda. Srednjih vojnih šol je 30, višjih za strokovno izobrazbo v raznih vedah in znanostih pa 656.

(Ponesrečena rojaka v Ameriki.) V Minnesoti je ubilo v rudniku Slovenca Pajka iz Turjaka. V Clevelandu pa je stroj v neki tovarni usmrtil 26letnega Janeza Pirnata.

(Nehvaležen tat.) V Charkovu je doživel neki mladi pravni zastopnik čuden slučaj. Branil je nekega tatu tako izvrstno, da ga je porotno sodišče izreklo popolnoma nekrivim. Klient se je s solzami v očeh zahvalil svojemu branitelju, najpreje v sodnijski dvorani in potem še na braniteljevem stanovanju. Kmalu po odhodu hvaležnega klienta pa je odvetnik pogrešil mnogo obleke in raznih drugih predmetov — v poseben dokaz zahvale ga je varvanec drzno ukradel. Ko so ga zopet prišli, je tat do malega vse ukradene stvari že poprodal. Najlepše pa je to, da je nesramnež iz preiskovalnega zapora pisal istemu odvetniku, ter ga prosil — naj zopet prevzame braniteljsvo! To pa je bila že malce prenesramna zahteva.

(Kuga v Indiji.) V Kalkuti je bilo pretečeni mesec 4725 slučajev kuge. Tudi v Sidneyju je zbolelo več oseb.

(Dragonski častnik — kardinal.) V Veroni je umrl 13 m. m. najstarejši kardinal, 91letni Ljudevit grf Cancosa, ki je slišil svojedobno kot častnik pri avstrijski konjici. Kot tak se je zaljublil v neko plemenitakinjo ter nasploh svojega očeta, naj devo zanj snubi. Oče pa je snubil deklico rajši zase, nakar je prestopil mladi častnik k jezuitom ter postal kardinal.

Koledar.

Petek (20.) Marcolin, škof; Solpicij, mučenec. — Sobota (21.) Anselm, škof; Bruno, spoznovalec. — Nedelja (22.) I. povelikonočna. Soter in Kaj, Robert. — Ponedeljek (23.) Adalbert, škof. — Torek (24.) Jurij, mučenec; Bona, mučenica. — Sreda (25.) Marko, evang.; Armin, mučenec. — Četrtek (26.) Klet, papež; Marcolin, papež. — Zadnji krajec 22. ob 3 uri 39 minut popoldne.

Loterijske številke.

Gradec, 14. aprila 1900: 69, 72, 71, 55, 16, Dunaj: 34, 1, 74, 76, 2.

Zahvala.

(172) 1

Iiskrena zahvala č. dubovčini, g. uči teljem in domačim pevcem, osobito pa g. A. Preskarju, ki se je toliko blago in požrtvovno trudil ter vse za spreved najlepše uredil, ko smo sprejeli našega nepozabljivega župana, gospoda

Fr. Levstika

k večnemu počitku.

Zalujoči ostali.

Podreda, dne 10. aprila 1900.

Potovalec

poznani po Spodnjem Štajarskem posebej v Savinski dolini, zmole slovenskega in nemškega jezika, se takoj sprejme. Ponudbe so do poslati na upravnishvo tega lista.

Dvoje velikih železnih vrat — na prodaj —

primerna za kako pokopališče.

Natančneje se izve pri I. Rebeku, ključar (171) 3-1 skemu mojstru v Celju.

Kdor si hoče dobro škropilnico za vinograde ali drevje

naročiti, naj se obrne do A. Huber-ja v Ljutomer, kateri mu gotovo izvrstno blago za nizko ceno proda. (173) 3-1

V najem se išče

dobro obiskovana gostilna blizu trga ali vasi z malim vrtom.

Ponudba naj se pošilja upravnishvu „Domovine“ v Celju. (146) 3-3

Vožne karte in tovarni listi v

AMERIKO.

Kralj belgijski poštni parnik

Red Star Linie is Antverpsna paravnost v Novi Jork in Filadelfijo. Koncesijovana od v. c. kr. avstrijske vlade. Pojašnja daje Red Star Linie. Dunaj IV. Wientergürtel 30 ali pa Julij Popper, Bahnhof 8, Innsbruck.

Slovenski kolesarji pozor!

S 1. vinotokom 1899. l. prevzel
sem zastopstvo in prodajo koles
(bicyklov) najslavnejših tvrdk,
osebito pa raz: ečavam po jako
nizkih cenah kolesa.

„Meteor“ in „Elektra“

katera so z najnovejšimi in do-
sedaj od drugih tovarn še ne
dosežnimi iznajdbami dovršena.
Obveščam ob e em, da bo-
dem s pričetkom prihodnje se-
zije imel v zalogi razven koles
tudi vsa dela: taistih, nadal e
kolesne potreščine kakor sve-
tilke, zvonice, sesalke, lepilo,
snažilno orodje i. t. d., ter da
bodem preskrboval tudi popra-
vila koles.

Kulantno postrežbo zjam-
čim in se priporočujem za
mnogobrojna naročila.

Josip Širca
v Žaleu, Savinska dolina.

Mlinsko orodje

in sicer:
dva para mlinskih kamnov (zunanja in
notranja kolesa), tresalniki (Beuteltruben
& Benteln). Vsa priprava je v najbolj-
šem stanu. — Oglasiti se je pri
gosp. Završnik-u v Št. Petru
v Sav. dolini. (147) 2-2

Kamnoseška obrt v Celju

I. Weber-jevih naslednikov
priporoča se za vsakovrstna
stavbinska in spominska dela.
Strogo natančna postrežba,
najnižje cene.

Velika zaloga nagrobnih spo-
menikov iz mramorja in gra-
nita. — Trvdka je sprejela
namesto dosedanje poslovodje

J. Kulicha gosp. Alojzija Kralja.

(165) 3-2

Lepo posestvo

z lepo hišo na ugodnem kraju, z decma dobrima
gospodarskima posloppema, zraven 13 oval njiv,
travnika, erva, sadunostnik, gozd; na okrajni cesti
drugega razreda, pol ure od žel. postaji pri farni
cerkvi v vasi Ponikva ob juž. žel. se takoj proti
gotovini proda. Lega in hiša je za vsakovrstno
trgovino primerna in prostorna.

Natančneje pove **A. V. R.** v Ponikvi ob j. žel.

Cenjena gospodinja!

Ne dajte si vsiljevati drugih izdel-
kov cikori, ampak zahtevajte povsod
najboljši pridevek k pravi bobovi kavi,
ki vam bode gotovo ugajal, to je iz čiste
cikorijske in sladove tvarine napravljena
domača „Kava“ in „Sladna kava družbe
sv. Cirila in Metoda“.

Dobiva se povsod.

(140) 8-5 Zaloga pri

IVAN JEBAČINU v Ljubljani.

Naznanilo in priporočilo.

Velika zaloga konfekcijskega blaga Josip Hočevnar

v Celju, Kolodvorska ulica št. 5

priporoča za bližajočo se

pomladno in poletno sezono

svojo bogato zalogo izgotovljenih oblek za
gospode in dečke, kakor tudi vsakovrstne
športne suknje najnovejše mode, površnike,
haveloke i. t. d. v vsaki velikosti in fazoni

— po čudovito nizkih cenah. —

Sukno najnovejših vrst vedno v zalogi.
Naročila po meri izvršujejo se hitro in na-
tančno po na novejših žurnalih.

Poslovodjo za špecerijo

kateri ima kavecijo in zna slovensko-in nemško sprejme
tako **J. Škerlec** v Gornji Radgoni. Zaradi slabotnega
zdravja se to podjetje s prostori vred da tudi v najem.
Vsled velikih prostorov in dobrega mesta za prodajalno
z mešanim blagom je isto zelo važno.

Mizarji

ki razumejo delo pri umetnih mlinih, dobé
(159) 3-3 takoj delo pri

Peter Majdič-u v Celju.

Prva kranjska tovarna testenin Žnideršič & Valenčič

(351) 24-24

v Ilirski Bistrici

priporoča svoje izborne testenine, kot makarone, fideline, vrvice in različne vloge za juho velespo-
štovanemu občinstvu.

Prvi sijajni uspeh najinih izdelkov je ta, da se ni v našem okraju v treh letih toliko testenin
zavžilo, kot najinih v teku enega meseca, kar jih izdelujeva.

Spoštovana gospodinja!

Sežite po tej jedi, katero pri nas s slastjo še oni zavivajo, kateri dosedaj o testeninah niti
slišati niso hoteli.

Najine testenine se dobé v vseh boljših prodajalnicah jestvin; zanesljivo najine pa so le
one, ki se prodajajo v zavojih po 1/2 kg z najino firmo.

== Trgovcem pošiljava cenik zastoj in franko. ==

Zacherlin

Ne v zavitkih

jedino pristen v steklenici!

To je v resnici neprekosljiva, radikalna
pomoč proti vsakateri mrčesni nadlogi.

Celje: Travn in Strgar
Albin Walland
Viktor Weger
Milan Hočevnar
Ferdinand Polak
Josip Matič
Anton Fojan
Friedrik Jiković
Fr. Hirschler
Karel Gola, Iškazna
Fran Zaogger
Anton Križanec
M. Hamscher Iškazna
Josef S. Sima
Anton Topoljak
Doberna: Jos. Ninkov
Braslovce: Ant. Plaskan
Kranj: Josip Pauer
Vojnik: Fr. Kogak
Vrhniki: Fr. Joli
Hrastnik: Alojzja Danesheim
Kranjsko: Anton
Jung Wank
St. Juri ob Tab.: Fr. Plaskan
Gorniki: I. Mirovnik
Trg Lemberg: Franz Zupančič
Lasko: Andrej Kobacher
Karl Hermann
Pianina: Lad. Schuchter
V. Wankschneider
Cortignard: Jakob Bala
Poljane: Ant. Ivanov
A. P. Knapik
Anton Schütz
Langguth Vukob
Marja Suppan
Ant. Huppan
Fran Mathes
Bredlitz: Franz Varin
St. Pavi: Norbert Zander
St. Juri: Franz Karlin
J. F. Schuchter
Šmarje: Jure Wagon
Jana Lichberg
Kranjsko: Anton
J. M. Krammer
Fran Poljak
Rak. Stenowitz

Posojilnica v Celju.

Bilanca za leto 1899.

Aktiva.

Pasiva.

	gld.	kr.		gld.	kr.
1 Račun inventarja:			1 Račun deležev:		
Stanje pisarniškega inventarja dne 31. decembra 1899	1690	—	Stanje glavnih deležev 31. decembra 1899	gld. 14910	—
2 " posojil:	1376802	14	Stanje opravičnih deležev 31. dec 1899	29583	—
3 " naloženega denarja v raznih den. zavodih:	373467	93	2 " hranilnih vlog:	1990906	56
Stanje 31. decembra 1899			Stanje 31. dec 1899		
4 " poštne hranilnice:	4063	39	Kapitalizovane obresti za leto 1899	75439	02
5 " tekoči:	86782	81	3 " raznih obresti in dividende:		
Stanje 31. decembra 1899			Za 1. 1900 predplačane obresti od posojil	7665	09
6 " pro diversi:			Nevzdignjena dividenda od deležev 31. decembra 1899	1405	23
Stanje predplačanih ekspenzarjev 31. decembra 1899	844	47	4 " vknjiženih dolgov:		
Stanje predplačane zavarov. 31. dec. 1899	604	70	5 " splošne rezerve:	6000	—
Stanje prehodnih zneskov 31. dec. 1899	4575	68	Stanje 31. decembra 1899		
7 " vrednostnih listin:	2262	70	6 " posebne rezerve:	118799	96
Stanje 31. decembra 1899			Stanje 31. decembra 1899		
8 " nerabljenih knjižic in tiskovin:	500	—	7 " dobička in zgube:	12291	33
Stanje 31. decembra 1899			Čisti dobiček leta 1899		
9 " raznih obresti:					
Stanje 31. decembra 1899:					
Zaostale obresti od posojil	38678	01			
Nevzdignjene obresti od v raznih denarnih zavodih naloženega denarja	16455	10			
Nevzdignjene obresti pri poštini hranilnici	86	85			
Nevzdignjene obresti od tekočega računa	3413	40			
Nevzdignjeni kuponi od vredn. listin	135	45			
10 " splošne rezerve:					
Stanje splošne rezerve naložene na lastno hran. knjižico št. 2696, dne 31. dec. 1899	6000	—			
11 " hiš in zemljišč:					
I. "Narodni dom" v Celju.					
Stanje vrednosti 31. decembra 1899	263018	53			
Stanje vrednosti inventarja 31. dec. 1899	8483	46			
Zaostala najemnina 31. decembra 1899	62	25			
Neplačana kupnina za stavb. material	100	—			
Predplačana zavarovalnina	650	—			
II. Hiša v Graški ulici št. 1 v Celju.					
Stanje vrednosti 31. decembra 1899	37956	04			
Vrednost hišnega inventarja	72	90			
Predplačana zavarovalnina	40	—			
III. Zemljišča					
Stanje izdatkov dne 31. decembra 1899	7704	08			
12 " blagajne:					
Gotovina 31. decembra 1899	22550	29			
	2257000	18			

Celje, dne 31. decembra 1899.

Ta računski sklep z glavnimi in pomožnimi knjigami primerjali in v redu dali
Za nadzorstvo:Dr. Jos. Sernec l. r.
ravnatelj.Lovro Baš l. r.
nam. ravnatelja.Fran Lončar l. r.
tajnik.Ivan Krušič l. r.
predsednik.Franc Ogradi l. r.
od nadzorstva.

Za sv. birmo!

Priporočam svojo velikansko zalogo najnovejšega modnega blaga, batista, piketa, atlasa, berkalina itd.

vse po najnižji ceni od 16 kr. naprej!

Posebno naznanjam, da sem zopet dobil

500 kosov planinskega platna, kos po gld. 4-80,
500 kosov češkega platna, kos po gld. 4-80,
500 kosov slovenskega platna, kos po gld. 6-—
in veliko vsakovrstnega lanenega (od 8 kr. naprej)
in domačega platna od 20 kr.

krasne solnčnike, dežnike, moderce (od 50 kr. naprej), rokavice, nogavice, čipke, vezila (štikarije), svajce za turiste, kravate itd.
Svila za bluze in oblepšanje vsakovrstnih drobnarij.

Svilnati robci na novo!

Narodna trgovina

KAROL VANIČ

«Narodni dom» CELJE «pri dobrem pastirju».

Postrežba točna in solidna!

Vzorci zastonj!

Najnovejši! Umetni Venci Najnovejši!